

Sygn. akt III SK 51/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. Sp. z o.o.
przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej
o nałożenie kary pieniężnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt VI ACa .../14,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania wraz z
orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 15 kwietnia 2015 r., VI ACa .../14 oddalił apelację Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezes UKE) od wyroku Sądu Okręgowego w [...] - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 28 marca

2014 r., XVII Amt .../12. Wyrokiem tym Sąd pierwszej instancji uchylił decyzję Prezesa UKE z 1 sierpnia 2012 r. o nałożeniu na A. sp. z o.o. z siedzibą w Ś. (obecnie T. Sp. z o.o.- powód) kary pieniężnej w wysokości 10.000 zł za niewypełnienie obowiązku określonego w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800 ze zm., dalej jako Prawo telekomunikacyjne lub PT) przez nieprzedłożenie do 31 marca 2011 r. danych dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności komunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych za rok 2010. W ocenie Sądu pierwszej instancji, podzielonej przez Sąd drugiej instancji, przepis art. 209 ust. 1 pkt 1 PT w brzmieniu znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie nie stanowił podstawy prawnej dla nałożenia kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 7 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł Prezes UKE, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy, tj. zmianę wyroku Sądu Okręgowego w [...], przez oddalenie odwołania powoda w całości. Wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania.

Skarga kasacyjna oparta została na zarzucie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 209 ust. 1 pkt 1 PT w brzmieniu wynikającym z art. 71 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675, dalej jako ustawa szerokopasmowa), obowiązującym od 17 lipca 2010 r. do 20 stycznia 2013 r., w związku z art. 7 ust. 2 PT.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa UKE okazała się być uzasadniona, gdyż zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego opierał się na wykładni art. 209 ust. 1 pkt 1 PT odmiennej od przyjętej w uchwale Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016 r., III SZP 4/15 (OSNP 2016 nr 8, poz. 110).

Zgodnie z wykładnią przyjętą przez Sąd Najwyższy w powołanej uchwale, przepis art. 209 ust. 1 pkt 1 w brzmieniu nadanym przez art. 71 pkt 11 ustawy szerokopasmowej mógł stanowić podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę

telekomunikacyjnego kary pieniężnej za niewypełnienie obowiązku udzielenia informacji lub dostarczenia dokumentów przewidzianych ustawą - Prawo telekomunikacyjne. Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, że od wejścia w życie Prawa telekomunikacyjnego do 16 lipca 2010 r. przepis art. 209 ust. 1 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego brzmiał następująco: „karze pieniężnej podlega ten, kto nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą”. Następnie, na mocy art. 71 pkt 11 ustawy szerokopasmowej, obowiązującej od 17 lipca 2010 r., sankcji na podstawie art. 209 ust. 1 pkt 1 PT podlegał ten, kto „udziela niepełnych lub nieprawdziwych informacji lub dostarcza dokumenty zawierające takie informacje przewidziane ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych”. W wyniku zaś nowelizacji dokonanej na mocy art. 1 pkt 145 lit. a) tiret pierwsze ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1445), od 21 stycznia 2013 r. karze podlega ten, kto „nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe”.

Zgodnie z motywami szerzej zaprezentowanymi w uzasadnieniu uchwały III SZP 4/15, Sąd Najwyższy uznał, że sama wykładnia językowa art. 209 ust. 1 pkt 1, mogąca sugerować, iż w spornym okresie zakres obowiązku nałożonego na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego został zawężony, spowodowałaby wywiedzenie z tego przepisu normy zakresowo zbieżnej z normą wynikającą z art. 209 ust. 1 pkt 3 PT. Rozwijając argumentację przedstawioną w uzasadnieniu uchwały III SZP 4/15, Sąd Najwyższy w obecnym składzie zwraca uwagę, że – analogicznie jak ma to miejsce w przypadku art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm., dalej jako prawo energetyczne) – przepis art. 209 ust. 1 PT w kolejnych jednostkach redakcyjnych wymienia w sposób wyczerpujący obowiązki, które podlegają karze pieniężnej. Każdy z punktów art. 209 ust. 1 PT, w sposób odrębny względem pozostałych jednostek redakcyjnych tego przepisu, normuje delikty

podlegające karze pieniężnej. Kazyistyka ta przemawia przeciwko takiej wykładni art. 209 ust. 1 PT, której wyniki prowadziłyby do kreowania dublujących się norm (na podstawie art. 209 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 PT). Wykluczone jest także rekonstruowanie deliktu regulacyjnego na podstawie poszczególnych punktów art. 209 ust. 1 PT stosowanych w zbiegu.

Przyjęcie wykładni *stricte* językowej powodowałoby nieracjonalne skutki w postaci nakładania kar na przedsiębiorców, którzy współpracowali z Prezesem UKE oraz nie wymierzaniem kar tym przedsiębiorcom, którzy współpracy odmówili. Sąd Najwyższy nie kwestionuje uprawnień ustawodawcy do takiego, wąskiego uregulowania zakresu przedmiotowego deliktu sankcjonowanego na podstawie art. 209 ust. 1 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego, jednakże z motywów leżących u podstaw nowelizacji tego przepisu, nie wynika taki właśnie, dalece nieracjonalny cel ustawodawcy. Powyższa argumentacja uzasadniała przełamanie rezultatów wykładni językowej art. 209 ust. 1 pkt 1 PT w brzmieniu od 17 lipca 2010 r. do 20 stycznia 2013 r. z uwagi na rażącą sprzeczność jej wyników z założeniem racjonalnego prawodawcy (wyartykułowanym w toku procesu legislacyjnego i potwierdzonym w następstwie kolejnej nowelizacji art. 209 Prawa telekomunikacyjnego).

Jednocześnie Sąd Najwyższy stanowczo - i po raz kolejny - podkreśla, że przyjęta w niniejszej sprawie oraz uchwale III SZP 4/15 wykładnia art. 209 ust. 1 pkt 1 PT stanowi szczególny wyjątek od respektowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasady restrykcyjnej interpretacji przepisów zawierających normy sankcjonujące dolegliwą karą pieniężną niewykonanie obowiązków przewidzianych w tak zwanym prawie regulacyjnym (wyroki Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2014 r., III SK 76/13, OSNP 2016 nr 3, poz. 40 oraz z 22 stycznia 2015 r., III SK 19/14, LEX nr 1659246).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, pozostawiając Sądowi drugiej instancji przy ponownym rozpoznawaniu sprawy ocenę proporcjonalności kary nałożonej przez organ regulacji.

